

Boj proti praní peněz

Informační podklad k:

- návrhu směrnice o boji proti praní peněz prostředky trestního práva;
- návrhu nařízení o vzájemném uznávání příkazů k zajištění a konfiskaci majetku;
- návrhu nařízení o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Unie nebo ji opouštějící a o zrušení nařízení (ES) č. 1889/2005

Podklad k dokumentům Rady č. 15782/16, 15816/16 a 15819/16
březen 2017
zpracovala: Eva Sochorová

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 4
- Obsah a dopad:..... 5
- Stanovisko vlády ČR: 11
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 12
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 12

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Boj proti praní peněz	Typ řady: interní
Zpracoval: Sochorová, E.	První vydání řady: říjen 2004
Číslo: Podklad k dokumentům č. 15782/16, 15816/16 a 15819/16	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Datum: březen 2017	Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova:	Jazyk: CZ
Praní peněz; protiteroristická opatření; výnosy z trestné činnosti; konfiskace; zajištění; vzájemné uznávání; kontroly peněžní hotovosti; AML směrnice	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

NÁVRH SMĚRNICE

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o boji proti praní peněz prostředky trestního práva

KOM(2016) 826 v konečném znění, kód Rady 15782/16
Interinstitucionální spis 2016/0414/COD

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o vzájemném uznávání příkazů k zajištění a konfiskaci majetku

KOM(2016) 819 v konečném znění, kód Rady 15816/16
Interinstitucionální spis 2016/0412/COD

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Unie nebo ji opouštějící a o zrušení nařízení (ES) č. 1889/2005

KOM(2016) 825 v konečném znění, kód Rady 15819/16
Interinstitucionální spis 2016/0413/COD

- **Právní základ:**

Článek 83 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (KOM(2016) 826).

Článek 82 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (KOM(2016) 819).

Článek 33, článek 114 Smlouvy o fungování Evropské unie (KOM(2016) 825).

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**

23. 12. 2016 (KOM(2016) 819, KOM(2016) 826)

12. 1. 2017 (KOM(2016) 825)

- **Procedura:**

Řádný legislativní postup.

- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**

Datované dnem 9. ledna 2017, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 3. února 2017 prostřednictvím systému ISAP (KOM(2016) 826).

Datované dnem 24. ledna 2017, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 3. února 2017 prostřednictvím systému ISAP (KOM(2016) 819).

Datované dnem 10. ledna 2017, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 17. ledna 2017 prostřednictvím systému ISAP (KOM(2016) 825).

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Návrhy jsou v souladu s principem subsidiarity.

- **Odůvodnění a předmět:**

- I. Boj proti praní peněz prostředky trestního práva

Účelem předkládaného návrhu směrnice je stanovit minimální pravidla týkající se definice trestných činů a sankcí v oblasti praní peněz (vyjma praní peněz, pokud jde o majetek pocházející z trestných činů ohrožujících finanční zájmy Unie)¹. Směrnice by měla provádět mezinárodní závazky v této oblasti včetně Úmluvy Rady Evropy o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinů a o financování terorismu (2005, CETS č. 198) a doporučení Finančního akčního výboru (FATF). Komise návrhem reaguje na skutečnost, že stávající právní rámec není dostatečně komplexní a soudržný, aby mohl být plně účinný. V současné době existují značné rozdíly v příslušných definicích toho, co praní peněz představuje, i v úrovni sankcí. Posílení právního rámce EU by mělo vést ke snížení hrozby teroristických organizací tím, že se naruší jejich financování.

- II. Vzájemné uznávání příkazů k zajištění a konfiskaci majetku

Dle informací Europolu bylo v roce 2010 přibližně 1 % HDP EU, tj. 110 miliard EUR, vygenerováno nelegálními trhy. Avšak dle odhadů 98,9 % výnosů z trestné činnosti není zabaveno, a zůstává tedy k dispozici zločincům. Je proto nezbytné zlepšit zabavování majetku z trestné činnosti. Současný právní rámec Unie není dostačující, předpisy jsou roztříštěné a zastaralé. Cílem tohoto návrhu je posílit fungující systém vymáhání, který zahrnuje účinný rámec vzájemného uznávání příkazů k zajištění a konfiskaci. Návrh umožňuje bez dalších formalit uznat a vykonat příkaz k zajištění a konfiskaci vydaný jiným členským státem. Vzájemné uznávání by se vztahovalo na všechny druhy příkazů k zajištění a konfiskaci vydaných v rámci trestního řízení, včetně rozšířené konfiskace, konfiskace majetku třetích osob a příkazů ke konfiskaci nezaložených na rozsudku. Nařízení nahradí rámcové rozhodnutí Rady 2003/577/SVV o výkonu příkazů k zajištění majetku nebo důkazních prostředků v Evropské unii a rámcové rozhodnutí Rady 2006/783/SVV o uplatňování zásady vzájemného uznávání příkazů ke konfiskaci. Předkládaný návrh přináší oproti stávající úpravě tato zlepšení:

- přímá použitelnost nařízení v členských státech;
- rozšíření druhů konfiskace o konfiskaci majetku třetích osob a konfiskaci nezaloženou na rozsudku, zrušení rozsáhlé diskreční pravomoci odmítnout uznání v případě rozšířené konfiskace;
- zahrnutí příkazů ke konfiskaci nezaložených na rozsudku vydaném v trestním řízení: případy úmrtí osoby, imunita, promlčení, případy, kdy nelze zjistit totožnost pachatele trestného činu, případy, kdy trestní soud může zkonfiskovat majetek bez rozsudku, rozhodl-li že tento majetek je výnosem z trestné činnosti;
- lhůty pro příkazy k zajištění a konfiskaci s cílem zajistit účinné přeshraniční postupy;
- neprodlená uznání a výkon příkazů díky lhůtám a přímo aplikovatelným pravidlům nařízení;
- zlepšení účinnosti a rychlosti díky standardnímu osvědčení pro vzájemné uznávání příkazů ke konfiskaci a standardnímu formuláři pro příkazy k zajištění;
- komunikace mezi příslušnými orgány a oznámení příslušných orgánů Komisi; a
- přednost práva oběti na náhradu škody a vrácení majetku před zájmem vykonávajících a vydávajících států.

---

¹ Tuto oblast upravuje *návrh směrnice o ochraně finančních zájmů Unie trestněprávní cestou* (návrh směrnice PIF), která je ve fázi vyjednávání politické dohody. Poslední stav jednání o tomto návrhu k dispozici [ZDE](#).

III. Kontroly peněžní hotovosti vstupující do Unie nebo ji opouštějící

Předmětná problematika je v současné době upravena *nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící*, které zavedlo preventivní opatření v rámci boje proti praní peněz a financování terorismu. Toto nařízení stanoví, že každá fyzická osoba, která vstupuje do Unie nebo ji opouští a má u sebe peněžní hotovost v hodnotě 10 000 EUR nebo více, má povinnost tuto částku ohlásit příslušným orgánům zemí EU (celní orgány). Komise na základě zhodnocení tohoto přepisu a také s ohledem na vývoj mezinárodních standardů (doporučení FATF) v této oblasti předkládá nový návrh nařízení, jehož cílem je řešit:

- zahrnutí také peněžní hotovosti v poštovních zásilkách, v zásilkách přepravovaných nákladní dopravou nebo v kurýrních zásilkách do systému kontrol,
- nejednotné uplatňování a málo systematické sdílení údajů z ohlašování v důsledku jeho dispozitivnosti a také podmínky existence náznaku trestné činnosti v případě sdílení údajů s orgány jiných členských států,
- nemožnost dočasného zadržení částek pod prahovou hodnotou v případě náznaků nezákonné činnosti,
- definici peněžní hotovosti rozšířením o způsoby platby jako jsou předplacené platební prostředky a vysoce likvidní komodity (zlato, drahokamy),
- rozdílné sankce za neprovedení ohlášení uplatňované v členských státech,
- rozdílné úrovně uplatňování v členských státech (dobrovolné použití stejného formuláře ohlášení, různá úroveň poskytnutí statistických údajů a jejich podrobnosti),
- zvýšení informovanosti cestujících o jejich povinnostech.

• **Obsah a dopad:**

I. Boj proti praní peněz prostředky trestního práva

Návrh směrnice harmonizuje definice trestných činů a sankce v oblasti praní peněz.

Článek 2 definuje, co se pro účely směrnice rozumí pod „trestnou činností“, „majetkem“ a „právníkou osobou“. „**Trestnou činností**“ je jakýkoliv druh trestné účasti na spáchání taxativně vyjmenovaných trestných činů (predikativní trestné činy pro praní peněz²), např. účast v organizované zločinecké skupině, terorismus, obchodování s lidmi a převaděčství migrantů, pohlavní zneužívání, nedovolený obchod s omamnými látkami, zbraněmi nebo kradeným zbožím, korupce, podvod a padělání peněz. Poslední kategorií trestných činů jsou všechny trestné činy, za které lze uložit trest odnětí svobody/ochranné opatření s horní hranicí přesahující jeden rok nebo, v případě právních systémů s tresty stanovenými minimální hranicí, trest odnětí svobody/ochranné opatření s minimální hranicí šesti měsíců.

Článek 3 stanoví povinnost členských států kriminalizovat jednání, které je pácháno úmyslně, jako **trestné činy praní peněz**. Jedná se o:

a) *přeměnu nebo převod majetku s vědomím, že tento majetek pochází z trestné činnosti nebo z účasti na takové činnosti, za účelem zatajení nebo zastření nezákonného původu majetku nebo*

---

² Související trestná činnost, ze které vypraný majetek pochází.

za účelem pomoci jakékoliv osobě, která se účastní páčání takové činnosti, aby se vyhnula právním následkům svého jednání;

b) **zatajení nebo zastření skutečné povahy, zdroje, umístění, nakládání, pohybu, práv k majetku nebo jeho vlastnictví s vědomím, že tento majetek pochází z trestné činnosti nebo z účasti na takové činnosti;**

c) **nabývání, držení nebo užívání majetku při vědomí, v době jeho obdržení, že tento majetek pochází z trestné činnosti nebo z účasti na takové činnosti.**

Pro trestání takového jednání se nevyžaduje dřívější nebo současné odsouzení za trestnou činnost, ze které majetek pochází; určení totožnosti pachatele trestné činnosti, ze které majetek pochází, nebo další okolnosti související s touto trestnou činností; určení, zda trestná činnost, ze které majetek pochází, byla prováděna na území jiného členského státu nebo třetí země, pokud příslušné jednání je trestným činem podle vnitrostátního práva členského státu nebo třetí země, kde bylo spácháno, a pokud by bylo trestným činem podle vnitrostátního práva členského státu provádějícího nebo používajícího tento článek, kdyby v něm bylo spácháno. V odstavci 3 tohoto článku je upraveno tzv. samoprání, tzn., že výše uvedená jednání se vztahují také na osoby, které spáchaly trestnou činnost, ze které majetek pochází, nebo se této trestné činnosti účastnily.

Článek 4 stanoví, že členské státy zajistí kriminalizaci **návodu, pomoci a pokusu** trestných činů praní peněz.

Článek 5 stanoví, že za spáchání trestného činu praní peněz má být uložena účinná, přiměřená a odrazující **sankce** s tím, že přinejmenším v závažných případech **musí být horní hranice trestu nejméně čtyři roky**, aby se zamezilo riziku výběru jurisdikcí (tzv. forum shopping).

Článek 6 vymezuje **přítěžující okolnosti** – spáchání trestného činu v rámci zločinného spolčení, nebo když pachatel zneužil svého odborného postavení a má smluvní vztah a odpovědnost vůči povinné osobě, nebo je povinnou osobou podle směrnice 2015/849/EU proti praní peněz.

Článek 7 stanoví **přičitatelnost trestného činu právnické osobě**, pokud jej spáchala osoba jednající samostatně ve prospěch právnické osoby nebo člen orgánu ve vedoucím postavení na základě oprávnění zastupovat právnickou osobu, pravomoci přijímat rozhodnutí jménem právnické osoby nebo pravomoci vykonávat kontrolu. Také vyžaduje kriminalizaci v případě, kdy spáchání trestného činu způsobil nedostatek dohledu nebo kontroly. Odpovědnost právnických osob nevyklučuje trestní stíhání fyzických osob.

Článek 8 stanoví povinnost členských států zajistit sankce. Demonstrativně vymezuje **tresty ukládané právnickým osobám** – pokuta, zbavení oprávnění pobírat veřejných výhod nebo podpor, zákaz provozování obchodní činnosti, uložení soudního dohledu, zrušení právnické osoby, uzavření provozoven použitých ke spáchání trestného činu.

Podle článku 9 je stanovena **příslušnost soudu** na základě spáchání činu zčásti nebo zcela na území daného státu a na základě státní příslušnosti pachatele. Další založení příslušnosti je možné na základě trvalého bydliště pachatele na území státu nebo spáchání činu ve prospěch právnické osoby usazené na jeho území.

Článek 10 stanoví, že členské státy zajistí orgánům činným v trestním řízení **účinné prostředky vyšetřování**.

Článek 11 vymezuje vztah směrnice a rámcového rozhodnutí 2001/500/SVV.

Články 12-15 stanoví legislativně technická ustanovení o provedení směrnice do 24 měsíců, notifikační povinnost členských států, podávání zpráv Komise a vstup v platnost.

II. Vzájemné uznávání příkazů k zajištění a konfiskaci majetku

Návrh nařízení je rozdělen do pěti kapitol:

1. *Předmět, definice a oblast působnosti (čl. 1-3)*

Nařízení upravuje **pravidla, podle kterých členský stát na svém území uznává a vykonává příkaz k zajištění nebo konfiskaci vydaný jiným členským státem v rámci trestního řízení**. Do jeho působnosti tedy nespádají příkazy vydané v rámci občanskoprávních a správních řízení. Nařízení se vztahuje na všechny trestné činy (jde nad rámec trestných činů obsažených ve směrnici 2014/42/EU o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v Evropské unii). V článku 2 jsou pro účely nařízení **definovány tyto pojmy**: příkaz ke konfiskaci, příkaz k zajištění, majetek, výnosy, nástroje, vydávající stát, vykonávající stát, vydávající orgán a vykonávající orgán. Článek 3 obsahuje **výčet trestných činů**, u nichž z důvodu oboustranné trestnosti nelze odmítnout uznání a výkon příkazu k zajištění a konfiskaci v případě, že je možné za spáchání těchto trestných činů ve vydávajícím státě uložit trest odnětí svobody s horní hranicí nejméně tři roky. Toto ustanovení může v právním řádu narážet na ústavní zásadu *nullum crimen sine lege* (není trestného činu bez zákona) a vést k odmítnutí příkazu.

2. *Předávání, uznávání a výkon příkazů ke konfiskaci (čl. 4-12)*

Příkaz ke konfiskaci (případně jeho ověřenou kopii) společně s **osvědčením** předává vydávající orgán přímo vykonávajícímu orgánu. Vykonávající členský stát se určuje podle předmětu konfiskace – v případě peněžní částky se jedná o stát, v němž má osoba, proti níž je příkaz vydán, majetek nebo příjem, v případě specificky určených věcí se určuje podle místa majetku určeného ke konfiskaci – nebo pobytu/sídla osoby, proti níž příkaz směřuje. Příkaz ke konfiskaci lze současně předat pouze jednomu vykonávajícímu státu; případy, kdy lze příkaz předat více než jednomu státu, jsou vymezeny v článku 5. Pokud stát předá příkaz ke konfiskaci, neomezuje tím své právo na to, aby příkaz mohl vykonat sám. Vydávající orgán má povinnost neprodleně informovat vykonávající orgán v případě, že existuje riziko, že může dojít k výkonu, který překračuje maximální částku, příkaz byl zčásti nebo zcela vykonán a dobrovolného zaplacení jakékoliv částky příslušnou osobou po předání příkazu. Vydávající orgán může z jakéhokoliv důvodu stáhnout příkaz z vykonávajícího státu a ten okamžitě výkon příkazu ukončí (článek 6). V článku 7 se stanoví, že vydávající orgán vyplní osvědčení (v příloze I) a přeloží jej do úředního jazyka vykonávajícího státu. Článek 8 upravuje **uznávání a výkon příkazu ke konfiskaci** tak, že vykonávající stát bez dalších formalit uzná příkaz ke konfiskaci, který mu byl předán, a pro jeho výkon postupuje stejně, jako ve vnitrostátních případech. Vykonávající orgán může uplatnit jeden z důvodů pro neuznání a nevykonání příkazu ke konfiskaci stanovených v článku 9 nebo jeden z důvodů pro odklad v článku 11. **Důvodem pro neuznání a nevykonání příkazu** ke konfiskaci může být neúplné nebo zjevně nesprávné osvědčení, rozpor se zásadou *ne bis in idem*, imunita nebo výsada, práva třetí strany jednající v dobré víře a spáchání trestného činu mimo území vydávajícího státu a zcela nebo zčásti na území vykonávajícího státu, pokud jednání, na základě kterého byl příkaz vydán, není ve vykonávajícím státě trestným činem. **Důvodem pro možnost odkladu** je narušení probíhajícího vyšetřování, nebezpečí překročení částky uvedené v příkazu vzhledem k současnému výkonu příkazu ve více členských státech, skutečnost, že majetek je již předmětem řízení o konfiskaci, a řízení o opravných prostředcích podle článku 33. Článek 10 stanoví **lhůty pro uznávání a výkon příkazu ke konfiskaci** takto:

- rozhodnutí o uznání a výkonu příkazu ke konfiskaci se přijme a konfiskace se vykoná v podobné rychlosti a prioritě jako u vnitrostátních případů a ve lhůtách stanovených v nařízení;
- rozhodnutí o uznání a výkonu příkazu ke konfiskaci se přijímá neprodleně, nejpozději do 30 dnů od obdržení příkazu;
- rozhodnutí o příkazu ke konfiskaci se neprodleně oznamuje vydávajícímu orgánu;
- konfiskace se vykoná bezodkladně, nejpozději do 30 dnů po přijetí rozhodnutí o uznání a výkonu.

Nelze-li lhůty dodržet, vykonávající orgán bez odkladu informuje vydávající orgán a konzultuje s ním termín vykonání konfiskace. V takovém případě lze lhůtu přijetí rozhodnutí o uznání a výkonu a lhůtu výkonu konfiskace prodloužit o dalších 30 dní. Nemožnost vykonat příkaz ke konfiskaci se týká již zkonfiskovaného majetku, majetku, který zmizel, byl zničen, nelze ho najít nebo jeho umístění nebylo uvedeno dost přesně. Tato skutečnost se neprodleně oznamuje vydávajícímu orgánu. Pokud je to možné, lze příkaz vykonat na jiném majetku (článek 12).

3. Předávání, uznávání a výkon příkazů k zajištění (čl. 13-25)

Příkaz k zajištění lze vydat za těchto kumulativních podmínek:

- vydání příkazu je nutné a přiměřené, aby se dočasně zamezilo dispozici s majetkem a byla umožněna jeho případná následná konfiskace;
- existuje možnost nařízení příkazu za stejných podmínek v podobném vnitrostátním případě; a
- příkaz je náležitě odůvodněn.

Tyto podmínky posuzuje vydávající orgán. Pokud o nich má vykonávající orgán pochybnosti, konzultuje je s vydávajícím orgánem, nicméně tato konzultace by neměla zdržet výkon příkazu k zajištění. Příkaz k zajištění se předává ve formě **formuláře příkazu k zajištění** (článek 16, příloha II). Příkaz k zajištění musí mít v příloze připojený příkaz ke konfiskaci nebo musí obsahovat pokyn, že majetek zůstane ve vykonávajícím státě až do předání příkazu ke konfiskaci. Předání příkazu k zajištění jednomu nebo více vykonávajícím státům je upraveno obdobně, jako v případě příkazu ke konfiskaci (článek 15). Článek 17 upravuje **uznávání a výkon příkazu k zajištění** tak, že vykonávající stát bez dalších formalit uzná příkaz k zajištění, který mu byl předán. Vykonávající orgán může uplatnit jeden z důvodů pro neuznání a nevykonání podle článku 18 nebo jeden z důvodů pro odklad v článku 20. **Důvody pro neuznání** jsou obdobné jako u neuznání a nevykonání příkazu ke konfiskaci. Příkaz k zajištění **lze odložit z důvodu** narušení probíhajícího vyšetřování nebo skutečnosti, že majetek již podléhá příkazu k zajištění nebo již podléhá příkazu vydanému během jiného řízení ve vykonávajícím státě. **Lhůty** pro uznávání a výkon příkazu k zajištění jsou stanoveny v článku 19:

- rozhodnutí o uznání a výkonu příkazu k zajištění se přijme a zajištění se vykoná v podobné rychlosti a prioritě jako u vnitrostátních případů a ve lhůtách stanovených v nařízení;
- vykonávající orgán plně zohlední oprávněné důvody týkající se bezprostředně hrozícího přesunutí nebo zničení předmětného majetku, potřebu jeho okamžitého zajištění, případně zohlední, že opatření k zajištění se musí vykonat v konkrétním termínu,

- přijetí rozhodnutí o uznání a výkonu příkazu k zajištění nebo o konzultaci s vydávajícím orgánem co nejdříve, nejpozději do 24 dnů po obdržení příkazu k zajištění,
- po konzultaci se rozhodnutí o uznání a výkonu příkazu k zajištění přijme neprodleně,
- zajištění se vykonává neprodleně, nejpozději do 24 hodin po přijetí rozhodnutí o uznání a výkonu příkazu k zajištění.

Nelze-li lhůty dodržet, vykonávající orgán bez odkladu informuje vydávající orgán a konzultuje s ním termín vykonání zajištění. Článek 21 stanoví **informační povinnost** o rozhodnutí o uznání a výkonu příkazu k zajištění vůči osobě, proti které byl příkaz k zajištění vydán, a to po výkonu rozhodnutí a s uvedením důvodů a existence opravných prostředků. V článku 22 je stanovena **důvěrnost** za účelem ochrany probíhajícího vyšetřování. V článku 23 je stanoveno trvání příkazů k zajištění. **Nemožnost vykonat příkaz** k zajištění se týká již zkonfiskovaného majetku, majetku, který zmizel, byl zničen, nelze ho najít nebo jeho umístění nebylo uvedeno dost přesně. Tato skutečnost se neprodleně oznamuje vydávajícímu orgánu (článek 24). Učiněná opatření a výsledky oznámí vykonávající orgán vydávajícímu orgánu do tří dnů od výkonu příkazu.

4. Obecná ustanovení (čl. 26-34)

Právo rozhodné pro výkon příkazu se řídí právem vykonávajícího státu. Příkaz vydaný proti právnické osobě se vykonává, i když vykonávající stát neuznává zásadu trestní odpovědnosti právnických osob. Členský stát má povinnost informovat Komisi o příslušných orgánech v případě vydávání a v případě vykonávání. S cílem zajistit účinné uplatňování nařízení spolu vydávající a vykonávající orgány vzájemně konzultují. V případě **vícečetných příkazů** vůči stejné osobě náleží pravomoc rozhodnutí, kterému příkazu bude dána přednost, vykonávajícímu orgánu v souladu s právem vykonávajícího státu, přičemž zohlední všechny okolnosti, např. zájem obětí, závažnost a místo spáchání trestného činu. Vydávající orgán také musí být neprodleně informován o každém rozhodnutí, v jehož důsledku přestává být příkaz vykonatelný. Vykonávající stát spravuje zajištěný nebo zkonfiskovaný majetek. Pokud je k příkazu přiložené **rozhodnutí o odškodnění nebo navrácení majetku oběti**, odpovídající částka, pokud nepřekračuje zkonfiskovanou částku, se vrací za tímto účelem vydávajícímu státu. Pokud toto rozhodnutí příkaz neobsahuje nebo pokud se státy nedohodnou jinak, **platí, že částka získaná z výkonu příkazu ke konfiskaci ve výši 10 000 EUR nebo nižší se převádí vykonávajícímu státu. Je-li částka vyšší než 10 000 EUR, polovina z této částky se převádí vydávajícímu státu.** Náklady z uplatňování tohoto nařízení si státy nehradí, nicméně v případě jejich mimořádné výše se mohou mezi sebou dohodnout na jejich sdílení. Zainteresované strany mohou podávat **opravné prostředky** proti uznání a výkonu příkazu ve vykonávajícím státě dle jeho práva. Vznikne-li odpovědnost za škodu zainteresované straně v souvislosti s výkonem příkazu k zajištění nebo konfiskaci, náhradu škody hradí stát, který příkaz vydal, nevznikla-li škoda výhradně jednáním vykonávajícího státu.

5. Závěrečná ustanovení (čl. 35-40)

Tato kapitola obsahuje ustanovení o pravidelném sběru dat pro statistické účely a jejich každoročním zasílání Komisi, o zmocnění Komise ke změně osvědčení a formulářů a o výkonu těchto přenesených pravomocí, o podávání zprávy Komisi o uplatňování tohoto nařízení, o nahrazení stávajících rámcových rozhodnutí a o vstupu v platnost a použití nařízení po šesti měsících od vstupu v platnost.

III. Kontroly peněžní hotovosti vstupující do Unie nebo ji opouštějící

Návrh nařízení doplňuje *směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu,*

o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES a upravuje systém kontrol s ohledem na peněžní hotovost, která vstupuje do Unie nebo ji opouští.

V článku 2 písm. a) návrhu, který upravuje definice pojmů pro účely nařízení, jsou určeny čtyři kategorie **peněžní hotovosti** - oběživo, převoditelné nástroje na doručitele, komodity používané jako vysoce likvidní prostředky k uchování hodnoty a předplacené karty. Poslední tři uvedené kategorie budou stanoveny v příloze I k nařízení. Za účelem zohledňování nových trendů v oblasti praní peněz a financování terorismu by Komisi měla být svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci, kterými by měnila obsah přílohy I, a to na dobu neurčitou. Evropský parlament a Rada by mohly přenesení pravomoci kdykoliv zrušit, tyto instituce také mohou vyslovit námitky vůči přijatému aktu ve lhůtě dvou měsíců (článek 14).

Článek 3 stanoví **ohlašovací povinnost** pro fyzické osoby vstupující do Unie nebo ji opouštějící, mají-li u sebe peněžní hotovost v hodnotě nejméně 10 000 EUR, kterou překládají příslušným orgánům ke kontrole. Dále stanoví údaje, které musí ohlášení obsahovat, a způsob jejich poskytnutí (písemně nebo elektronicky za použití formuláře).

Článek 4 stanoví **oznamovací povinnost** pro peněžní hotovost v hodnotě 10 000 EUR nebo více bez doprovodu vlastníka (peněžní hotovost tvořící součást zásilky, kdy vlastník, odesílatel nebo zamýšlený příjemce peněžní hotovosti necestuje společně se zásilkou) na žádost příslušného orgánu učiněnou na základě analýzy rizik odesílatele nebo příjemce či jejich zástupce.

Článek 5 určuje **pravomoci příslušných orgánů**, tj. kontrola fyzických osob, jejich zavazadel a dopravních prostředků, kontrola veškerých zásilek, schránek nebo dopravních prostředků, které mohou obsahovat peněžní hotovost bez doprovodu vlastníka. Zjistí-li orgány, že není splněna ohlašovací nebo oznamovací povinnost, jsou oprávněny vyhotovit ohlášení z úřední pravomoci.

Článek 6 umožňuje zaznamenávat informace o peněžní hotovosti, jejíž **peněžní částka nedosahuje prahové hodnoty**, u níž však existují na základě analýzy rizik náznaky, že souvisí s trestnou činností.

Článek 7 umožňuje příslušným orgánům **zajistit a dočasně zadržet peněžní hotovost** na základě správního rozhodnutí v případě, že není splněna ohlašovací nebo oznamovací povinnost nebo existují náznaky, že peněžní hotovost souvisí s trestnou činností. Doba dočasného zadržení – čas potřebný ke zjištění, zda okolnosti případu odůvodňují další zadržení, nesmí přesáhnout 30 dní. V této době lze rozhodnout o dalším zadržování.

Dle článku 8 se **informace** z ohlašovací a oznamovací povinnosti a z ohlášení z úřední pravomoci **zaznamenávají a předávají finanční zpravodajské jednotce** členského státu³, ve kterém byly získány, a to co nejdříve, nejpozději do jednoho měsíce poté, co byly získány.

Článek 9 stanoví **okruh informací** (čl. 3, 4, 5 a 6), které **si vyměňují příslušné orgány členských států mezi sebou**. V případě ohrožení finančních zájmů Unie se informace předávají **Komisi**, a to co nejdříve, nejpozději do jednoho měsíce poté, co byly získány.

Podle článku 10 lze **informace sdělit třetí zemi**, pokud orgán, který informace získal, dá ke sdělení souhlas a sdělení je v souladu s předpisy o předávání osobních údajů do třetích zemí. Všechna sdělení se oznamují Komisi.

Články 11-13 stanoví povinnost zajistit bezpečnost údajů a vést informace v režimu služebního tajemství a dále upravují ochranu osobních údajů, dobu uchování v délce pěti let a zajištění účinných, přiměřených a odrazujících sankcí členskými státy za nesplnění ohlašovací a oznamovací povinnosti.

---

³ V ČR od 1. 1. 2017 Finanční analytický úřad.

Články 15-20 upravují přijímání opatření Komisí ve formě prováděcích aktů pro jednotné uplatňování kontrol (šablony formulářů, kritéria společného rámce řízení rizik, technická pravidla pro výměnu informací včetně zavedení elektronického systému), spolupráci s Výborem pro kontroly peněžní hotovosti, sdělení informací o provádění tohoto nařízení (seznam příslušných orgánů a údaje o sankcích a jejich změny, anonymizované statistické údaje), zpracování pravidelné hodnotící zprávy Komisí každých pět let a zrušení předchozího nařízení, vstup v platnost a použitelnost.

- **Stanovisko vlády ČR:**

- I. Boj proti praní peněz prostředky trestního práva

ČR vítá návrh směrnice a podporuje cíle návrhu. Zaujímá konstruktivně **kritický postoj k ustanovením, která jdou nad rámec mezinárodních závazků**. Bude vyžadovat vyjasnění vztahu mezi tímto návrhem a návrhem směrnice PIF a formulační změnu definice trestné činnosti. U sankcí pro fyzické osoby bude ČR požadovat zachování požadavku čtyřleté sankce již pro základní skutkové podstaty dle rámcového rozhodnutí Rady 2001/500/SVV. ČR preferuje prodloužení implementační lhůty.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Navrhovaná úprava nemá přímý dopad na státní rozpočet. Český právní řád do značné míry úpravu pokrývá, proto by úpravy měly být minimální.

- II. Vzájemné uznávání příkazů k zajištění a konfiskaci majetku

ČR obecně vítá návrh nového právního aktu a považuje za klíčovou jeho působnost pouze v trestních věcech. ČR pochybuje o zvolené **formě právního nástroje – nařízení** z důvodu zhoršení aplikační praxe a preferuje formu směrnice. V případě nařízení bude nutné užít obecné formulace namísto taxativních výčtů, aby byly pokryty všechny možné situace. Stanovené **lhůty** by měly být přiměřené a neměly by nadměrně zatěžovat v případě nemožnosti jejich splnění. ČR nesouhlasí se zavedením **povinných paušálních konzultací** z důvodu potencionální nadměrné administrativní zátěže. ČR preferuje možnost členských států učinit prohlášení, že **přezkum oboustranné trestnosti budou provádět i v případech, které návrh z přezkumu oboustranné trestnosti vylučuje**. ČR předestírá, že v případech jednání, které není v ČR trestné, bude konfiskace jakožto trestní sankce odmítnuta z důvodu rozporu s ústavní zásadou *nullum crimen sine lege*. Také bude požadovat, aby se povinnost překladu do úředního jazyka vykonávajícího státu týkala nejen osvědčení, ale také příkazů. Pochybuje o systematičnosti a koncepcnosti začlenění ustanovení o odškodnění a náhradě škody oběti, nicméně vzhledem k záměru těchto ustanovení zaujme konstruktivní přístup.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Změny v právním řádu po přijetí nařízení se budou týkat zejména zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci v trestních věcech. Dopad na státní rozpočet se nepředpokládá. Návrh uvádí, že by se měly zvýšit náklady orgánů pro vymáhání práva a justičních orgánů, které by měly být kompenzovány vymáháním výnosů z trestné činnosti.

- III. Kontroly peněžní hotovosti vstupující do Unie nebo ji opouštějící

ČR návrh nařízení obecně podporuje a upozorňuje, že navrhovaná opatření již navrhovala v předchozím nařízení. ČR bude požadovat sladění definice předplacených karet s evropskou platební legislativou a legislativou proti praní peněz. Vytýká návrhu nedostatečné naplnění

požadavků FATF a dostatečnou určitost a podrobnost ustanovení týkajících se navrhovaných povinností s ohledem na jeho přímou použitelnost. Konkrétně nedoporučuje zahrnout **vysoce hodnotné komodity** do definice „hotovosti“ z důvodu dostatečné úpravy v celních předpisech. ČR postrádá **způsob provádění kontrolní činnosti předplacených platebních karet**. Navrhuje **trvalé uložení oznamovací povinnosti** nejen na základě výzvy příslušných orgánů na základě analýzy rizik. V článku 6 o registraci údajů týkajících se **částek nedosahujících prahové hodnoty** chybí řešení podezření na obcházení deklarační povinnosti (rozdělením na podlimitní částky pro samostatnou přepravu nebo mezi skupinou spolucestujících). Vzhledem k volnému pohybu osob v Unii ČR doporučuje zřídit **jednotnou evropskou databázi oznámení o převozech** s přístupem pro všechny členské státy. Navrhuje také minimální lhůtu 5 let pro **uchování informací o převozech** s možností členského státu stanovit si lhůtu delší.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Adaptace právního řádu na nařízení se bude týkat zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Navrhovaná úprava nebude mít dopad na rozpočet ČR.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

- I. Boj proti praní peněz prostředky trestního práva

V Evropském parlamentu byl dokument přidělen do gesce výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE), dne 13. února 2017 proběhlo na plénu první čtení a bylo oznámeno postoupení návrhu výboru, jehož stanovisko se očekává. Také bylo zahájeno projednávání návrhu na Radě pro spravedlnost a vnitřní věci (JHA) – část justice v rámci pracovní skupiny pro trestní právo hmotné.

- II. Vzájemné uznávání příkazů k zajištění a konfiskaci majetku

V Evropském parlamentu byl dokument přidělen do gesce výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE), dne 13. února 2017 proběhlo na plénu první čtení a bylo oznámeno postoupení návrhu výboru, jehož stanovisko se očekává. Také bylo zahájeno projednávání návrhu na Radě pro spravedlnost a vnitřní věci (JHA) – část justice v rámci pracovní skupiny pro spolupráci v trestních věcech.

- III. Kontroly peněžní hotovosti vstupující do Unie nebo ji opouštějící

V Evropském parlamentu byl dokument přidělen do gesce výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE), dne 19. ledna 2017 proběhlo na plénu první čtení a bylo oznámeno postoupení návrhu výboru, jehož stanovisko se očekává. Na Radě probíhají jednání v rámci pracovní skupiny pro celní unii.

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 9. 3. 2017 a usnesením č. 349 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

k návrhu směrnice EP a Rady o boji proti praní peněz prostředky trestního práva (KOM(2016) 826)
1. p o d p o r u j e přijetí tohoto návrhu a rámcovou pozici vlády ČR;

k návrhu nařízení EP a Rady o vzájemném uznávání příkazů k zajištění a konfiskaci (KOM(2016) 819)

2. **podporuje** přijetí tohoto návrhu s cílem zajistit účinný rámec vzájemného uznávání příkazů k zajištění a konfiskaci;
3. **podporuje** rámcovou pozici vlády k tomuto návrhu;
4. **považuje** zvolenou formu právního nástroje (nařízení) za nevhodnou s tím, že unijní předpis by měl stanovit pravidla a rámec přeshraniční spolupráce v oblasti vzájemného uznávání a volba formy a prostředků jejich provedení by měla být ponechána na úvaze členských států;

k návrhu nařízení EP a Rady o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Unie nebo ji opouštějící (KOM(2016) 825)

5. **podporuje** přijetí tohoto návrhu a rámcovou pozici vlády ČR;
6. **podporuje** zřízení jednotné evropské databáze oznámení o převozech za účelem zpracovávání a vyhodnocování rizikových informací;
7. **podporuje** trvalé uložení oznamovací povinnosti ohledně peněžní hotovosti bez doprovodu vlastníka (článek 4 návrhu);
8. **pověřuje** předsedu výboru pro evropské záležitosti, aby v rámci politického dialogu postoupil toto usnesení předsedovi Evropské komise.